

Matkailututkimus 6: 1-2, 5-6 (2010)

©Suomen matkailututkimuksen seura

Pääkirjoitus

Kotimaista ja kansainvälistä Matkailututkimusta paperilla ja verkossa

Yliopistot yhdistyvät ja muuttavat rakenteitaan saavuttaakseen parempia tuloksia, säästääkseen kustannuksia sekä parantaakseen tehokkuutta ja laatua. Suuret yksiköt ja kansainvälisyys nähdään ratkaisuna moniin ongelmiin. Tutkijoiden julkaisu-toimintaa ohjaa ennen kaikkea tutkimuspisteytysjärjestelmä, joka on tunnettava tarkoin, jotta osaa tarjota käsikirjoitustaan oikeaan julkaisuun. Antti Honkasen (Matkailututkimus 1/2009) mukaan jo Matkailututkimus-lehden perustamisvaiheessa pohdittiin, riittääkö kotimaiseen lehteen kirjoittajia, ja kysymys lienee tänä päivänä yhä aiheellisempi.

Tutkimuskäytännöt eri tieteenaloilla -julkaisu kertoo, että kaikille tieteenaloille on yhteistä kansainvälisissä tieteellisissä lehdissä julkaistujen referoitujen artikkelien korkea arvostus. Erityisesti lääketieteissä ja perusluonnontieteissä julkaistaan lähes yksinomaan kansainvälisissä joulaleissa, kun taas yhteiskunta- ja humanistisissa tieteissä tuotetaan edelleen myös kirjoja ja kokoomateoksia ja tekniikan aloilla konferenssijulkaisut ovat tyypillisiä.

Kansainvälistyvän julkaisu-toiminnan yleistyminen on johtanut myös huoleen suomen kielen asemasta tieteen ja tutkimuksen kielenä. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen vetoomuksessa muistutetaan, että tieteen kansainväliselle huipulle pyrkiminen ei saa merkitä yliopiston muiden tehtävien, opetuksen ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, unohtamista. Valtaosa yliopistokoulutuksen saaneista työskentelee suomenkielisessä ympäristössä ja tarvitsee kyvyn käsitellä oman alansa asioita suomen kielellä, mikä edellyttää opiskelua ja tutkimuksen julkaisemista myös suomeksi. *Suomen kielen tulevaisuus* -julkaisussa ehdotetaan suomen kielen aseman turvaamiseksi muun muassa kielipoliittista ohjelmaa yliopistoille sekä opinnäytetöiden kirjoittamista pääsääntöisesti kansalliskielillä. Lisäksi julkisen tutkimusrahoituksen ehdoksi olisi asetettava, että tutkijat julkaisevat myös suomeksi, ja julkaisuluokituk-sissa olisi otettava huomioon myös omakieliset julkaisut.

Matkailututkimuksen julkaisukielet ovat suomi, ruotsi ja englanti. Ennen tätä numeroa Matkailututkimuksessa on julkaistu yhteensä 30 tieteellisistä artikkelia ja katsausta. Tutkimusartikkeleista suomenkielisiä on ollut 12 (63 %), englanninkielisiä 6 (32 %) ja ruotsinkielisiä 1 (5 %). Katsauksista suomen kielellä on kirjoitettu 7 (64 %) ja englanniksi 4 (36 %). Matkailututkimus-lehti on siis sopivassa suhteessa koti-

mainen ja kansainvälinen. On hienoa, että Matkailututkimukseen kirjoitetaan englanniksi, mutta merkittävää on myös se, että meillä on foorumi, jossa voimme omalla kielellämme julkaista tutkimuksia, keskustella ja levittää osaamistamme matkailutoimijoille. Matkailututkimus on osaltaan vaikuttamassa sekä korkeakoulujen kolmannen tehtävään että suomen kielen asemaan tieteellisen julkaisemisen kentässä.

Yliopistojen ohella myös Matkailututkimus-lehti on murroksessa. Merkittävä uusi muutos on se, että jatkossa Matkailututkimuksen artikkeleita voi lukea myös sähköisesti Elektran kautta, vuoden viiveellä tosin. Elektra on Kansalliskirjaston ja Kopios-ton ylläpitämä kotimaisten tieteellisten lehtien artikkeleita julkaiseva verkkopalvelu, joka sisältää noin 18 000 artikkelia 40 lehdestä. Sopimus Elektran kanssa on tehty ja artikkelien toimittaminen Kansalliskirjastoon aloitetaan mahdollisimman pian. On odotettavissa, että Matkailututkimuksen lukijoiden ja artikkeleihin viittaajien määrät kasvavat huomattavasti, mikä tekee Matkailututkimuksesta entistä houkuttelevamman julkaisukanavan.

Toinen muutos liittyy Matkailututkimus-lehden kirjoitusohjeisiin. Koska matkailututkijatkin yhä enemmän julkaisevat kansainvälisissä tieteellisissä lehdissä, on luontevaa, että kirjoitusohjeet on uudistettu vastaamaan kansainvälisesti tunnettua ja laajalti käytettyä APA-tyyliä. Uudet kirjoitusohjeet löytyvät tästä lehdestä sekä Suomen matkailututkimuksen seuran kotisivuilta. Vielä yksityiskohtaisempia ohjeita kaipaaville apua löytyy Internetistä.

Näissä aatoksissa uskon ja toivon, että matkailututkijat haluavat jatkossakin olla tekemässä laadukasta kotimaista tieteellistä Matkailututkimusta.

Turussa 24.9.2010

Juulia Räikkönen